

ve en konkurrencedygtig, dynamisk og servicevenlig telesektor her i landet, kan det ikke nytte, at staten skal have en aktiemajoritet på 51 pct., det kan slet ikke give den ønskede virkning.

Når dertil så lægges, at de 49 pct. af aktierne skal være underlagt kurs 125 tilbagekøbsklausulen, har regeringen effektivt lagt låg over en fri markedsomsætning af aktierne. Alle vil handle aktier under indtryk af klausulen og derfor ikke bibringe selskabet tilstrækkelig markedsorientering. Med 49 pct. begrænsningen og kurs 125 klausulen kunne regeringen lige så godt have gennemført traditionel statslig låneoptagning.

Fremskridtspartiet mener derfor, at såvel den del, der vedrører etableringen af aktieselskaberne, som den del, der vedrører lovgivningen, bør ændres således, at der gives kommunikationsministeren adgang til at sælge mere end 49 pct. af selskabets aktier.

Problemet omkring de mange tjenestemænd er ikke tilstrækkeligt argument for at lovfæste en uhenigtsmæssig løsning. I tilfældet Københavns Lufthavn mente regeringen, at kun 25 pct. af aktierne i første omgang kunne sælges frit.

Når det ved starten af teleDanmark A/S er muligt at gå op til 49 pct. privat ejerskab, må en ministerbemyndigelse om salg af yderligere aktier også kunne accepteres set i relation til tjenestemændene. At salg ud over 49 pct. til private måske først kan ske efter en periode, er der forståelse for, men der er ikke forståelse for, at man på forhånd fastfryser de 49 pct.

Det kan måske forekomme nogle useriøst, at en så vigtig del af vores moderne samfund som telekommunikationen foreslås overgivet på helt private hænder. Dertil er kun at sige, at alle de traditionelle betæneligheder i dag er blevet undermineret af teknologien. Det hidtil væsentligste argument for, at telefonselskaberne skal være nonprofit, offentligt styrede, har været, at også den enlige pensionist ude på en øde beliggende gård skal have mulighed for at få telefon til rimelige penge. Men udviklingen af mobiltelefoner og den forestående liberalisering af dette marked gør, at traditionel telefon med kabler osv. ikke længere er en nødvendighed for telekommunikation.

Også ønsket om, at apparatmarkedet er økonomisk tilgængeligt for alle, er en realitet uden offentlig indblanding. Markedet er liberaliseret, og der er konkurrence med deraf følgende lavere priser og højere kvalitet.

Traditionelle bekymringer for at privatisere telesektoren kan ikke længere underbygges. Tværtimod privatiseres telesektoren også eller er allerede privatiseret i mindst 13 andre lande. Alle steder til fordel for

kunderne, når den frie konkurrence bringer priserne i bund og kvaliteten og servicen i top.

British Telecom i Storbritannien er et af de mest kendte eksempler på privatisering af telesektoren. Vedrørende teleDanmark A/S er det væsentligt, at British Telecom er blevet privatiseret mere end 50 pct.

Der er blevet liberaliseret og »ryddet op« i de britiske telefonselskabers regulativ-kompleks. Der blev i en periode klaget over, at British Telecom telefonbokse ikke fungerede. De var ofte udsat for hærværk og dårlig vedligeholdelse. Myndighedernes svar på denne situation var ikke som traditionelt at udstede regulativer om bedre vedligeholdelse og lign., men derimod at liberalisere området. Det blev tilladt andre firmaer at opstille mønttelefoner; og det private firma Mercury trådte omgående ind på markedet.

Skal man i dag bruge en mønttelefon, kan man vælge mellem forskellige konkurrerende virksomheder. Resultatet virkede efter hensigten, British Telecom's vedligeholdelsesstandard af mønttelefoner blev omgående forbedret uden lovgiverindgreb.

I den sammenhæng bør det nævnes, at det danske Finansministeriums viden om privatiseringernes effekt tilsyneladende ikke er særligt opdateret. Finansministeriet skriver i en privatiseringsrapport følgende: »Det vil eksempelvis være spild af ressourcer, hvis der i et givet område skal operere flere telefonselskaber med hver sit ledningsnet . . . « (p. 13, Offentlig eller privat, Finansministeriet, Budgetdepartementet, maj 1990).

Eksemplet fra Storbritannien, hvor der optræder konkurrence mellem to telefonselskaber (British Telecom og Mercury), understreger netop, at når selskaber får lov til at optræde i en monopolsituation, da indebærer mangelen på konkurrence en manglende omkostningsbevidsthed m.m., og derved opstår der »spild af ressourcer«.

I mange stater i USA er konkurrencen mellem telefonselskaberne så hård, at betalingen for indenbysopkald eller apparaterne betales af telefonselskaberne simpelt hen for at tiltrække kunder.

I øvrigt er teknologien på dette område i dag så fremskreden, at det er muligt at lade telefoner fungere æterbåret, jf. bemærkningerne vedrørende GSM-mobilnet, således er spørgsmålet om, hvilket ledningsnet der benyttes, i virkeligheden ikke særlig relevant inden for en kort tidshorisont.

Skulle der imidlertid være så meget politisk nervøsitet ved at privatisere telesektoren her i landet, kan en løsning med gylden aktie (Golden Share) være en model. Ejeren af den gyldne aktie (f.eks. ministeren) er lovmæssigt, vedtægtsmæssigt eller ifølge aktionær-